

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU

Tomasz Gajownik

Tajny front niewypowiedzianej wojny

Działalność polskiego wywiadu wojskowego
na Litwie w latach 1921–1939

WARSZAWA 2010

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
1. Struktura oraz kierunki funkcjonowania centralnych i terenowych organów wywiadu polskiego na terytorium litewskim	25
Geneza organizacji służby wywiadowczej (z uwzględnieniem problematyki państwa litewskiego) na tle wydarzeń politycznych ..	25
Organizacja Oddziału II Sztabu Generalnego (Głównego) i terenowych placówek wywiadowczych ...	43
Środki finansowe przeznaczone na prowadzenie działalności wywiadowczej oraz ich wydatkowanie	54
Zakres współpracy z innymi strukturami i organami bezpieczeństwa	59
Współdziałanie z wywiadem Korpusu Ochrony Pogranicza	72
<i>Organizacja i struktura służby wywiadowczej Korpusu Ochrony Pogranicza</i>	72
<i>Działalność służb wywiadowczych Korpusu Ochrony Pogranicza na kierunku litewskim</i>	82
<i>Obsada personalna</i>	87
2. Działalność polskiego wywiadu wojskowego na terytorium Republiki Litewskiej	94
Organizacja struktur wywiadowczych Zakres pracy. Personel	94
Działalność wywiadowcza na terytorium Republiki Litewskiej	109
3. Walka z wywiadem litewskim	166
Litewskie służby specjalne (organizacja i struktura w okresie międzywojennym)	166
<i>Organy wojskowe (wywiad i kontrwywiad)</i>	166
<i>Organy cywilne</i>	189
<i>Policja Polityczna i Policja Kryminalna</i>	189
<i>Policja Graniczna</i> ..	197
Metody pracy operacyjnej. Główne kierunki rozpoznania państwa polskiego	200
<i>Metody pracy operacyjnej</i>	200
<i>Główne kierunki rozpoznania państwa polskiego</i>	227
Współpraca ze służbami specjalnymi Rosji sowieckiej i Niemiec.....	231

<i>Wybrane litewskie afery szpiegowskie</i>	240
<i>Afera Aleksandry Biedrzyńskiej, Stanisława Żłobckiego</i> <i>i Kazimierza Szumskiego (1926–1930)</i>	240
<i>Afera Józefa Anca i Adeli Zukowskiej vel Synkiewicz (1920–1931)</i>	241
<i>Afera Józefa Woznalisa, Jerzego Staśkiewicza</i> <i>i Józefa Kereisisa (1924–1926)</i> ..	243
<i>Afera Józefa Bakanowskiego, Aleksandra Łużysa,</i> <i>Józefa Ejdukonisa i towarzyszy (1929–1933)</i> ..	246
<i>Afera szpiegowska Ignacego Tarasowa, Mieczysława Żemajtisa,</i> <i>Antoniego Umbrasa i towarzyszy (1923–1924)</i> ..	249
4. Efekty działalności wywiadowczej przeciw Republice Litewskiej	255
Komórki ewidencyjne Oddziału II SG a sprawy litewskie – organizacja i funkcjonowanie	255
Sytuacja polityczna i wojskowa Litwy w świetle materiałów wywiadowczych i ewidencyjno-studyjnych	267
Rozpoznanie wojskowej i politycznej współpracy między Litwą a Republiką Weimarską (III Rzeszą) i Związkiem Sowieckim ..	296
Efekty działalności wywiadu wobec Republiki Litewskiej od marca do sierpnia 1939 roku	314
Zakończenie	319
Aneksy	325
Bibliografia	347
Indeks osobowy ..	355
Indeks geograficzny ..	366